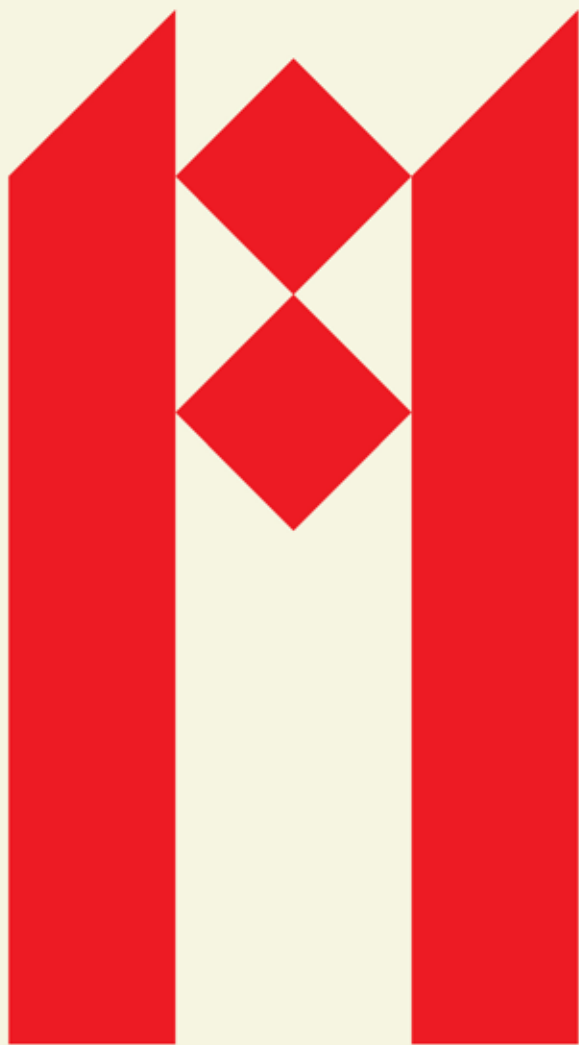
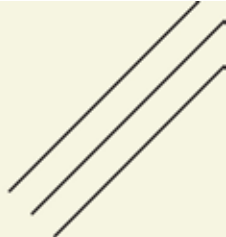

C e m A k a ŝ
1 9

CEM AKAŞ

19

Can Çağdaş

19, Cem Akaş

© 2020, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Everest, 2009, İstanbul

Can Yayınları'nda 1 basım: 2020

2 basım: Mart 2020, İstanbul

Bu kitabın 2. baskısı 500 adet yapılmıştır.

Dizi editör: Cem Alban

Düzeltili: Ebru Aydın

Mizanpaj: Atahan Sıralar

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: Arı Matbaası

Davutpaşa Cad. Emintaş Kâzım Dinçol San. Sit. No: 81/39,

Topkapı, İstanbul

Sertifika No: 44009

ISBN 978-975-07-4189-0

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750741890

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

CEM AKAŞ

19

ROMAN

♥can

Cem Akaş'ın Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Sincaplı Gece, 2016

Y, 2018

Yedi, 2020

Gitmeyecekler İçin Urbino, 2020

CEM AKAŞ, 1968'de Mannheim'da doğdu. İstanbul'da yaşıyor. Başlıca yapıtları: *Noktanın Kesişimleri Antolojisi* (1990), *7* (1992), *Suç ve Ceza* (1992), *Gizli Hava Müzesi* (1995), *Olgunluk Çağı Üçlemesi* (2001), *Gitmeyecekler İçin Urbino* (2007), *19* (2009), *Tekerleksiz Bisikletler* (2012), *Sincaplı Gece* (2016), *Y* (2018).

www.cemakas.com

1. Akacak Kan.

(1) Avucundan akan kana bakarken, o güne dek yazmış olduğu biçimde yazmayı sürdüremeyeceğini, bambaşka bir şeyi bambaşka bir dille anlatması gerektiğini anladı.

(2) Ekmek bıçağının yanlış kullanımı: Sokak kapısının altına çekeceği sünger ahmakça bir yoldan kesmeye çalışırken yardı başparmağıyla işaret parmağının arasını; sardığı bez hızla kızılaştı.

(3) Birtakım güvenceler edinmek için harcamıştı keskin dilini, bunu yaparken hem kendini ayakta tutan, ona can veren özüne ihanet etmiş, hem de sanatını –o iki parmağın birbirine dokunabilmesi değil miydi tüm sanatın ve tekniğin temeli?– kendi elleriyle satmıştı.

(4) Bu kan boşa akmamalıydı; M de kalem tutmayı sil baştan öğrenmeliydi.

(5) Bunun ilk adımı, dilediğini dilediğince yapabileceği sanısından kurtulmak, Kendini Yazdırın'a kendini ve kalemini hizmetkar kılmak, bağımsızlık sevdasıyla isyan etmeye kalkışmadan ona aracılık etmek, bunu da onurların en büyüğü saymaktı.

(6) Gerçek'ten daha edebi, Edebiyat'tan daha gerçek olacaktı bu bambaşka kitap; o güne kadarki tüm arayışları, ona yönelebilmek içindi, M'nin bütün yolları, o bilmese de bu kitaba çıkıyordu.

(7) Avucunun sızısı geçmek bilmiyor, kan dinmiyordu, M'nin başı dönmeye başlamıştı; hastane yolunda, taksinin arka koltuğuna sinmişken, kendisini yolundan çelmeye çalışanları düşündü – kimilerinin övgüsü, kimilerinin yergisi, pek çoğunun da ilgisizliği onu yanıltmış, yazmakla yükümlü olduğu şeyin enikonu uzağına sürüklemişti.

(8) Yine de bu dış etmenleri suçlamak, kolayından kendini temize çıkarmak olurdu; M adam olsa, kendine biçtiği kefenin içini dolduracak cüssesi olsa, o etmenlerin hepsini alaşağı etmeyi, yerlerde süründürmeyi, hiçbirine pabuç bırakmamayı bilirdi; cümlesi birlikte gelse tek bir fiskesi yeterdi.

(9) Bunu becerememiş olmanın acısı içine çökünce M kanayan elini unuttu, hastaneye vardığında orada ne aradığını bir an toparlayamadı; parasının üstünü almadan acil kapısından girdiği sırada bir kez daha, Kendini Yazdıran'ın en sadık hizmetkarı olmaya yemin etti.

2. Kırılmayan Kalem.

(1) M, Gerçek'ten daha edebi, Edebiyat'tan daha gerçek olacak bir kitap yazılacaksa, deliliğin belirgin bir avantaj sağlayabileceği düşüncesine kapılıyordu zaman zaman; ne yazık ki M deli değildi.

(2) Yine de dikkat çekici, hatta ödüllendirilmesi gereken, çok önemli bir özelliği vardı M'nin: Doğal olarak ahlaklıydı, hem gündelik hayatta, hem de yazdıklarında.

(3) Ahlaklı bir yazar: Hak, adalet, suç, ceza, iyilik, kötülük gibi kavramları hissederek yazmak başka, bunları yazarlığın aletleri olarak kullanmak başka, bunlara hiç bulaşmadan yazmak başka olsa gerekti.

(4) M'nin ahlak kavrayışı, ahlak duygusu gerçekten de çarpıcıydı, en azından karısı öyle demişti: Onu yazmaya (ve daha pek çok şey yapmaya, örneğin evlenmeye) yönlendiren kişi H olmuş, M'nin bir dahi olduğuna ve bir gün dünyanın en iyi kitaplarından birini, birkaçını yazacağına yürekten inanmış, M'nin ünlü bir yayıncı olan dayısını da inandırmıştı.

(5) Kocasının alçakgönüllülüğü H'ye hep bir zaman kaybı olarak görünmüş, yayın piyasasını sarmış bayağı, düzenbaz, dedikoducu, kış yalayıcı, kötücül, bulaşkan, fesat, açgözlü, soysuz, malgöz onca pezevenk ve orospunun arasında M'nin alçakgönüllülüğünün, kendini geriye

çekişinin hiçbir anlamı olmadığı gibi, kendi aleyhine işleyen kötü bir huy olduğunu yıllarca söylemişti.

(6) Dayısının tüm desteğine karşın M'nin kitapları birkaç binden fazla satmamış, bu durum da ülkenin edebiyat camiasında alay konusu olmuştu; aynı yayınevinden kitapları çıkan, romanları çok sayıda yabancı dile çevrilmiş ünlü bir yazar, M'nin yazdıkları için “eski zaman yazarlarının modası geçmiş sayıklamaları” bile demişti.

(7) H, bu adamların ve kadınların hepsinin çok yakında günlerini göreceğini, en adi çingene pazarına çevirdikleri yayın dünyasının gün gelip tümüyle çoraklaşacağını ve onların kökünü kurutacağını, engellemeye, yok etmeye, unutturmaya çalıştıkları onlarca yetenekli yazarın ahının tutacağını ve asıl onların tümüyle unutulup gideceğini, ama pişmanlıklarının işe yaramayacağını söyleyerek M'ye moral vermeye çalışmıştı.

(8) Dayısı da M'ye, yazmanın sabır işi olduğunu, çevresindeki kötü örneklerle bakarak kendini ölçmemesi gerektiğini, yazarlığı bir meslek olarak gören ve bunun gereklerini yerine getirenlerin elbette kendi aralarında bir tür lonca sistemi kurup yaşatmaya çalışacağını ve bambaşka dertlerle yazmaya soyunanları aralarına almayacaklarını, Edebiyat'a ve Gerçek'e hiçbir bağlılığı olmayan, okurun nabzına göre şerbet vermekte mahir bu tüccar terzilerin Zaman Köprüsü'nden geçemeyeceğini (aynen öyle demişti – “Bunların hiçbiri Zaman Köprüsü'nden geçemez?)) bir akşam yemeğinde, sesinin yükselmesine aldırış etmeksizin bildirmişti.

(9) Bu sözler M'yi genellikle cesaretlendirir, meta-net aşilar, sabrederse ve alaylara kulak tıkarsa sözünün değerinin anlaşılacağına yeniden inanırdı.

(10) Ne yazık ki M'nin önce karısı ve oğlu bir trafik kazasında, ardından dayısı kalp krizi sonucunda bir yıl

kadar önce, birbirlerinin peşisıra ölmüş, geçen sürede M'nin durumu daha da kötüleşmişti; artık ne onu avutacak ve güç verecek, ne de yazdıklarına profesyonel destek sağlayacak birileri vardı yaşamında.

3. Sarınmış.

(1) Kendini Yazdıran olarak andığı o zorlu kitap üzerinde çalışmaya kırk yaşında, demek ki bundan dokuz yıl önce başlamıştı; geceleri kalkıp saatlerce masa başında oturur, bazı geceler sayfalar dolusu yazıp ertesi sabah çöpe atar, bazı gecelerse tek bir cümlenin orasıyla burasıyla oynar, ama sabah olduğunda onu da çöpe atardı.

(2) Bu gecelerden birinde, adlarını bilmediği bazı gece kuşlarının –şehrin göbeğinde gece kuşlarının var olmasına şaşırılmıştı– ötüşleri, genel uğultunun üstünde gezinirken, hastalarla, gezginlerle ilgili birşeyler yazmaya başladı.

(3) Hastalar da, gezginler de dünyada birşey arıyor, ama ne aradıklarını kimseye söylemiyorlardı; o yüzden kimileri hastaların şifa, gezginlerin hazine aradığını varsaymıştı, kimileriye hastaların da, gezginlerin de ne aradıklarını kendilerinin de bilmediğini iddia etmişti.

(4) İşin ilginç, bu iki varsayım da doğrudu – bir tür şifa, bir tür hazinedi aranan, ama ne tür olduğunu kimse bilmiyor, bulunduğu tanınacağı düşünülüyordu.

(5) Öte yandan, iki varsayım da yanlış, en azından eksikti? Gerçekte gezginler şifa, hastalarsa hazine peşindeydi; gezginler arama hastalığından kurtulmaktan başka birşey düşünmüyor, hastalarsa ölmeden önce dünya nimetlerinin tümünü tatmak istiyordu.

(6) Hastaların ve gezginlerin acıklı ve ibret verici hikayesini büyük bir hızla, engellenemezcesine yazan M, kalemını bıraktığında bir titreme nöbetine tutuldu; çalışma odasında bulundurduğu battaniyeye sarındı ve zangır zangır titreyerek sabahı etti.

(7) İşe gitmek üzere –karısının dış ticaret şirketinde yönetici olarak çalışıyordu– H'nin hediyesi spor arabasına bindiğinde belki de ilk kez Söz'ün ağırlığını gerçekten hissetti M, bu Söz'ün kendisine emanet edildiğini, gün boyunca kendi işiyle uğraşsa bile insanların söylediklerini sabırla dinleyip gecenin gelmesini beklemesi gerektiğini anladı.

(8) Kendini Yazdıran'ın Söz'ü, gerisini halledecekti.

(9) Onun Söz'üne inanmayacaklara, onu anlamayacaklara ancak acınabilirdi; bir gecede saçları ağaran ufak çocuklar gibi olacaktı hepsi.

(10) M kitap uğruna kaç gece uykusuz kaldığını hiç saymadı, ama saysa kendisini “adanmış” hissetmesini sağlayacak sayıda olmasına da özen gösterdi.

(11) Yine de aradan geçen dokuz yıl içinde, bu özverinin karşılığı pek tatmin edici olmadı; Kendini Yazdıran, belli ki hiç acele etmiyordu, belki de düşkünlüğüne uğramış, çekip gitmişti.

(12) Kendini fazla önemseydiği, diğer yazarları hakir gördüğü için bu duruma düştüğüne karar veren M, dergilerde eleştiri yazıları yazmaya, acıdığı yazarların iyi yanlarını öne çıkaran övgüler kaleme almaya, bir tür zekat vermeye başladı.

(13) Tek dileği, battaniyeye sarındığı o titremeli gecenin yinelenmesi, yinelenmesi, yinelenmesiydi.

4. Kuşanmış.

(1) Bu ender gecelerin ikincisinde M, kitabının yakıcı, kavurucu bir kitap olması gerektiğini gördü – okuyanların neşeyle, zevkle, eğlenerek okuyacağı keyifli bir kitap olamazdı; azap verecek, azabı hatırlatacak, hiç unutturmayacak, ateşler içinde döndürecek ve ter dökürecek bir yüzleşme kitabı olmalıydı, tüm vicdanları sorguya çekmeli, ak koyunu kara koyundan ayırmalıydı.

(2) İnanılmaz derecede yalın ama bir o kadar da aşkın anlatımının karşısında, “Ne var bunda, eski numaralar bunlar, bildiğimiz roman trükleri” diyecekler elbette çıkacaktı, işte asıl onları öyle bir yakmalıydı ki bu kitap, bir daha kendilerine gelemesinler.

(3) Bunu sağlayacak olan, on dokuzdu.

(4) Tüm kuşkuları ortadan kaldıracak, inanmayanları aptal durumuna düşürecek, kitabın Gerçek’ini ve Edebiyat’ını bağrına basacakların sayısını artıracak, bir kitabın nasıl olması gerektiğini tüm dünyaya hatırlatacak, yakıcı ateşinin sönmemesi için nöbet bekleyecek koruyucu melekti on dokuz.

(5) Sonuçta her ruh, kendi edimlerinden sorumluydu; aslanın önünden kaçmaya çalışan ürkmüş eşeklere benzemek istemeyenler – hayır, diye kendini uyardı M, böyle başlayan cümlelerin kibirden başka bir sonu olamazdı; oysa kibir, M’nin en tiksindiği şeydi.

5. Açılış.

(1) Gerçek'ten daha edebi, Edebiyat'tan daha gerçek bir kitap yazabileyim, bu yoldan şaşmayayım, gerçeği görebilenlerden olayım, edebiyatı kuranlardan olayım, karanlığa ve şaşkınlığa saplanmayayım, dosdoğru ilerleyeyim, bunun için hiç kimseye muhtaç olmayayım, ışığı hiç gözden yitirmeyeyim, görmeyi bilenler ışığımı görsün.

(2) Buydu M'nin duası.

6. İp.

(1) M'nin fazla akrabası yoktu – babasını hiç görmemiş, annesi o altı yaşındayken ölmüştü; bakımını üstlenen dayısı ve sütannesi dışında tek yakını (zaten ikisi de artık yoktu), tarih profesörü olan kuzeniydi.

(2) Kuzeni ve karısı, M'den hep nefret etmiş, hakkında çeşitli dedikodular yaymıştı; kuzeni, H'ye asılacak kadar ileri gitmişti.

(3) Kuzeninın karısı, zaman içinde özel bir zevk geliştirmişti: Gazeteciydi ve çevresi genişti; M'nin her yeni kitabı çıktığında, tanınmış edebiyat dergilerinden birinde ağır mı ağır bir eleştiri yazısı yazardı takma adla.

(4) M bu yazıları kimin yazdığını bildiği halde her seferinde çok üzülür, üzüldüğü için çok sinirlenir, kuzenini ve karısını öldürmenin çeşitli yollarını düşünür, ama sonunda hep sağlam bir iple asılmış, altlarında alevler yükselirken hayal ederdi onları.

7. Güneş Derdest Edilir.

(1) M için asıl mesele, yalnız Gerçek'in ve Edebiyat'ın değil, kendi ruhunun da özünü yakalamak ve yazmaktı.

(2) Bu özün pek sevimli olmayabileceği düşüncesi onu hiç rahatsız etmiyordu; onu asıl endişelendiren, özünün matah ve sözünü etmeye değer birşey çıkmama olasılığıydı.

(3) Büyük bir ruh barındırdığının işaretlerini ona yine H hatırlatmıştı bir keresinde.

(4) Kalabalık bir arkadaş topluluğuyla çıktıkları Doğu turunda, Urfa'nın bir köyünü gezerken, yirmi-otuz kadar adamın ufacık bir kız çocuğunu güpegündüz taşıdığına tanık olmuşlardı; diğerleri daha ne olduğunu bile doğru dürüst anlamamışken M kendini kızın önüne atmış, yara bere ve ezik içinde kalmış, taş atanlar tarafından da hastanelik oluncaya kadar dövülmüştü, ama kızı bırakmamıştı.

(5) Mudanya'dan arabayla geçerlerken yol kenarına yığılmış yabancı bir at görmüşler, inip baktıklarında atın hamile olduğunu anlamışlardı; M bir benzin istasyonundan kamyon ve adam kiralamış, atı Bursalı bir tanıdıklarının çiftliğine götürmüş, atla yavrusunun bakımını üstlenmiş, bir yıl sonra buldukları yerde salıverilmelerini sağlamıştı.

Küçük ruhluydu.

Ruhu iyi bir ruhtu belki, oldukça temiz kullanılmıştı, kendi sınırları içinde sağlam, işe yarar bir ruhtu, ama yetmiyordu; kalkıştığı işi başarabilmek, bu ruhun harcı değildi.

M, ruhundan intikam almanın yollarını aramaya başladı.

M, vahiy bekleyen peygamber tedirginliğiyle, “Gerçek’ten daha edebi, Edebiyat’tan daha gerçek” romanını yazmak için ilham bekliyor. Kendi içine, sokaklara, geceye, taşraya, kaya kiliselerine yöneliyor ama bir türlü yazamıyor. Sonra önünde bir aşk ve bir kapı açılıyor – o kapıdan geçmeyi seçince geliyor yıkım; M öyle bir dağılıyor ve dağıtıyor ki, onun nasıl bir insan olduğunu ve ilahi adaletin ona nasıl bir son hazırladığını merak etmeye başlıyor okur.

Kuran’ın sure yapısı üzerine kurulu olan 19, bu asal sayının katlarına dayanıyor.

19x11=114 bölüm

19x50=950 cümle

19x1353=25707 sözcük

19x8456=160664 karakter

#yazar #başyapıt #deneysel #intihal #kuran #zehirliaşk

 can

canyayinlari.com | f | | canyayinlari

roman

ISBN 978-975-07-4189-0

9 789750 741890